

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261 Regon 000136886

tel. (042) 636-03-57
fax. 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 23.02.2017 r.

PU.832.10.2017

I N F O R M A C J A

z wyników kontroli prawidłowości obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami.

Zgodnie z wytycznymi Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie zawartymi w programie DIH-81-2(1)/16/MB z 7 stycznia 2016 roku Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi przeprowadził w I i IV kwartale 2016 r. na terenie miasta Łodzi i województwa łódzkiego kontrole prawidłowości wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów przenośnych oraz akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych. Kontrole zostały poprzedzone szczegółowym rozeznaniem rynku, w wyniku którego wytypowano do kontroli wyspecjalizowane sklepy i hurtownie.

Łącznie kontrolami objęto **16** przedsiębiorców prowadzących sprzedaż hurtową lub detaliczną baterii i akumulatorów przenośnych lub akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, sprzedawców detalicznych oferujących sprzęt elektryczny lub elektroniczny w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub przystosowany do tego rodzaju zasilania, w tym:

- **4** hurtownie,
- **12** placówek handlu detalicznego

Ogółem w **16** placówkach poddano ocenie **73** partie wyrobów, tj. **54** partie baterii, akumulatorów przenośnych i akumulatorów samochodowych oraz **19** partii sprzętu zasilanego bateriami lub akumulatorami:

- w **11** placówkach sprawdzono **32** partie baterii i akumulatorów przenośnych i **19** partii sprzętu zasilanego bateriami lub akumulatorami,
- w **5** placówkach sprawdzono **22** partie akumulatorów samochodowych.

Zakresem kontroli objęto:

- 1. Sprawdzenie prawidłowości oznaczenia oferowanych do sprzedaży baterii i akumulatorów,**
- 2. Sprawdzenie prawidłowości oznaczenia oferowanych do sprzedaży przenośnych baterii i akumulatorów oraz baterii i akumulatorów samochodowych wprowadzonych do obrotu po 31 maja 2012r.**
- 3. Sprawdzenie prawidłowości zaprojektowania i oznakowania sprzętu,**
- 4. Sprawdzenie prawidłowości i legalności wykonywania działalności.**

- 4.1. Legalność prowadzonej działalności,
- 4.2. Prawdliwość wykonywania działalności,
5. Prawdliwość udzielania gwarancji,
6. Inne ustalenia kontroli:
 - a) zamieszczanie numerów rejestrowych wprowadzającego na fakturach VAT,
 - b) przekazanie informacji do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i Urzędu Marszałkowskiego,
7. Badania laboratoryjne.

Zgodnie z założeniami programu kontroli u 6 sprzedawców pobrano próbki z 6 partii baterii do badań laboratoryjnych, obejmujących sprawdzenie zawartości kadmu, ołowiu i rtęci w bateriach. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wszystkie partie wyrobów poddane badaniom laboratoryjnym **były zgodne z wymaganiami** określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. nr 79, poz. 666).

U 2 kontrolowanych przedsiębiorców stwierdzono nieprawidłowości:

- niewłaściwe oznakowanie 8 partii akumulatorów samochodowych informacją o ich pojemności (1 przedsiębiorca),
- brak numeru rejestrowego na fakturze zakupu (1 przedsiębiorca).

1. Sprawdzenie prawidłowości oznaczenia oferowanych do sprzedaży baterii i akumulatorów.

We wszystkich 16 skontrolowanych placówkach zbadano łącznie 73 partie wyrobów w tym:

- w 11 placówkach sprawdzono 32 partie baterii i akumulatorów przenośnych i 19 partii sprzętu elektrycznego lub elektronicznego,
 - w 5 placówkach sprawdzono 22 partie akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych.
- a) Oznakowanie symbolem selektywnego zbierania.

We wszystkich 16 placówkach wszystkie oceniane 54 partie baterii i akumulatorów przenośnych oraz akumulatorów samochodowych zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy o bateriach i akumulatorach* były w sposób widoczny, czytelny i trwałe oznakowane symbolem selektywnego zbierania, którego wzór został określony w załączniku nr 3 do ww. ustawy.
 - b) Informacje o warunkach i trybie zwrotu akumulatorów

W 5 placówkach, w których oferowane były do sprzedaży akumulatory samochodowe, sprawdzono dla 22 partii tych wyrobów, czy zgodnie z art. 31 ust. 3 *ustawy o bateriach i akumulatorach* – do akumulatorów samochodowych zostały dołączone informacje o warunkach i trybie ich zwrotu oraz o zorganizowanych dla nich punktach zbierania.

We wszystkich 5 placówkach były uwidocznione informacje dotyczące warunków i trybu ich zwrotu oraz o zorganizowanych dla nich punktach zbierania.

2. Sprawdzenie prawidłowości oznaczenia oferowanych do sprzedaży przenośnych baterii i akumulatorów oraz baterii i akumulatorów samochodowych wprowadzonych do obrotu po 31 maja 2012r.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1103/2010 z dnia 29 listopada 2010r. (na mocy dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady) obowiązek znakowania baterii i akumulatorów przenośnych, wtórnych (ładowalnych) oraz samochodowych **informacjami o ich pojemności** dotyczy baterii i akumulatorów przenośnych, wtórnych (ładowalnych) oraz samochodowych wprowadzonych po raz pierwszy do obrotu od 31 maja 2012r.

W toku kontroli ustalono, że wszystkie z spośród ocenianych **54** partii baterii i akumulatorów (**32** partie baterii i akumulatorów przenośnych oraz **22** partie akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych) podlegały przepisom w/w rozporządzenia.

Wszystkie z nich posiadały na etykietach informacje o pojemności zgodnie z art. 9 ust.4 *ustawy o bateriach i akumulatorach*. Na etykietach baterii wtórnych pojemność była podana w „mAh”, natomiast w akumulatorach samochodowych w „Ah” co było zgodne z częścią A i B załącznika III rozporządzenia Komisji (UE) nr 1103/2010 z dnia 29 listopada 2010r.

Wielkości i położenie etykiet podających pojemność były zgodne z częścią A i B załącznika IV w/w rozporządzenia.

Natomiast **8** z **22** ocenianych partii akumulatorów samochodowych – akumulatory BARS nie posiadało przy oznaczeniu prądu rozruchowego symbolu „A” (jednostki prądu rozruchowego – amperów), co naruszało przepisy art.9 ust.4 *ustawy o bateriach i akumulatorach* w związku z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1103/2010 z dnia 29 listopada 2010 r. ustalającego, na mocy dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, przepisy dotyczące znakowania baterii i akumulatorów przenośnych wtórnych (ładowalnych) oraz samochodowych informacjami o ich pojemności (Dz. Urz. WE L 313 z 30.11.2010 r.) i stanowiło wykroczenie z art.74 w/w ustawy.

Kontrolowanemu przedsiębiorcy udzielono pouczenia w trybie art. 41 kw. Podjął on dobrowolne działania i wycofał z obrotu handlowego zakwestionowane 8 partii akumulatorów. Natomiast do przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu zakwestionowane akumulatory samochodowe skierowano pismo pokontrolne w celu usunięcia nieprawidłowości w oznakowaniu.

3. Sprawdzenie prawidłowości zaprojektowania i oznakowania sprzętu.

W 5 placówkach detalicznych oferujących sprzęt w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub przystosowany do tego rodzaju zasilania wytypowano do badania 19 partii tj. latarki, myszki komputerowe, wagę kuchenną, szczoteczkę do zębów, radio przenośne.

W toku kontroli stwierdzono, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o bateriach i akumulatorach we wszystkich ocenianych wyrobach możliwe było łatwe usunięcie zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto do sprzętu dołączone były instrukcje zawierające informacje o :

- sposobie bezpiecznego usunięcia akumulatorów z tego sprzętu
- rodzaju zamontowanych baterii lub akumulatorów (art. 11 ust.2 i 3 ww. ustawy).

4. Sprawdzenie prawidłowości i legalności działalności.

4.1. Legalność prowadzonej działalności.

W toku przeprowadzonych 16 kontroli sprawdzono legalność i prawidłowość prowadzonej działalności gospodarczej. Działalność wszystkich 16 kontrolowanych przedsiębiorców została zarejestrowana w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG) lub w Krajowym Rejestrze Sądowym. Zakresy prowadzonej działalności były zgodne z zakresami określonymi we wpisach w CEiDG lub w KRS.

4.2. Prawidłowość wykonywania działalności.

a) Sprzedawcy detaliczni.

Kontrolę przeprowadzono łącznie w 12 jednostkach handlu detalicznego, w tym:

- 9 placówkach, w których oferowano baterie i akumulatory (o powierzchni do i powyżej 25m²),
- 3 placówkach prowadzących wyłącznie sprzedaż akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych.

We wszystkich 9 kontrolowanych jednostkach prowadzących sprzedaż baterii i akumulatorów przenośnych przyjmowano selektywnie zebrane zużyte baterie przenośne i akumulatory przenośne od użytkowników końcowych przez udostępnienie pojemnika na zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne, bez żądania zapłaty za ich przyjęcie.

Kontrolowani przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż detaliczną baterii i akumulatorów przenośnych (9) przekazywali zebrane zużyte baterie i akumulatory sprzedawcom hurtowym

lub zbierającym zużyte baterie lub zużyte akumulatory, na podstawie umów na odbiór zużytych baterii i akumulatorów zawartych z przedsiębiorcami prowadzącymi ich utylizację.

W toku kontroli przeprowadzonych u 3 sprzedawców detalicznych oferujących akumulatory kwasowo-ołowiowe do pojazdów samochodowych, stwierdzono, że przedsiębiorcy :

- przyjmowali od użytkowników końcowych zużyte akumulatory samochodowe,
- w przypadkach gdy przy sprzedaży akumulatorów kupujący nie przekazywali zużytych akumulatorów samochodowych, sprzedający pobierali od kupującego opłatę depozytową, co potwierdzali odpowiednim dokumentem,
- w terminie 30 dni od dnia pobrania opłaty depozytowej przyjmowali zużyte akumulatory kwasowo-ołowiowe do pojazdów samochodowych oraz zwracali pobraną opłatę depozytową, odnotowując ten fakt na dokumencie potwierdzającym jej przyjęcie,
- w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży umieścili informacje o :
 - o warunkach i trybie zwrotu zużytych akumulatorów oraz możliwości zwrotu pobranej opłaty depozytowej w punkcie sprzedaży,
 - o punktach zbierania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zorganizowanych przez wprowadzającego baterie lub akumulatory, którego akumulatory sprzedawali,

Informacje o wysokości pobieranej opłaty depozytowej, w przypadku gdy przy sprzedaży akumulatorów samochodowych kupujący nie przekazywał zużytych akumulatorów, uwidocznione w punkcie sprzedaży, były zgodne ze stawkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stawek opłaty depozytowej (Dz.U. nr 130, poz. 882).

W toku przeprowadzonych kontroli, na podstawie okazanych kart przekazania odpadów lub faktur VAT, ustalono że wszyscy sprzedawcy przekazywali przyjęte od użytkowników zużyte akumulatory samochodowe dostawcom lub przedsiębiorcom prowadzącym przetwarzanie zużytych akumulatorów.

b) Sprzedawcy hurtowi.

Kontrole przeprowadzono łącznie w 4 jednostkach handlu hurtowego, w tym:

- 2 placówkach, w których oferowano baterie i akumulatory przenośne,
- 2 placówkach prowadzących sprzedaż akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych.

W toku czynności kontrolnych przeprowadzonych w 4 placówkach stwierdzono, że zgodnie z art. 49 ustawy o bateriach i akumulatorach przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż hurtową :

- przyjmowali zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne od użytkownika końcowego oraz sprzedawcy detalicznego, któremu przekazali baterie przenośne lub akumulatory przenośne, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie,

- przekazywali zużyte baterie i zużyte akumulatory zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory.

W badanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono. Przedsiębiorcy okazali w toku kontroli dokumenty w postaci „Dowodów przekazania odpadu” świadczące o przekazywaniu zużytych baterii przenośnych lub akumulatorów samochodowych, przyjętych od kontrahentów, przedsiębiorcom prowadzącym ich utylizację.

c) Przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie wymiany zużytych baterii i zużytych akumulatorów

W toku kontroli stwierdzono, że żadna z kontrolowanych placówek nie prowadziła usług w zakresie wymiany zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

5. Sprawdzenie prawidłowości udzielania gwarancji.

We wszystkich **16** placówkach sprawdzono dla **54** partii baterii i akumulatorów, czy wydawane są karty gwarancyjne.

Ustalono, że w **11** jednostkach dla **32** partii baterii i akumulatorów przenośnych producenci nie udzielali gwarancji natomiast w **5** placówkach dla **22** przebadanych partii akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych. wydawane były karty gwarancyjne. Stwierdzono, że wydawane karty gwarancyjne sporządzone zostały w języku polskim, sformułowane w sposób jasny, zrozumiały i niewprowadzający w błąd oraz zgodnie z przepisami art. 577¹ § 2 Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014r., poz.121 z późn. zm.) zawierały:

- nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej,
- czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej,
- uprawnienia przysługujące w razie stwierdzenia wady,
- stwierdzenie, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z przepisów rękojmi za wady rzeczy sprzedanej,

Gwarancje na sprzedawane wyroby były udzielane bezpłatnie.

W zapisach w kartach gwarancyjnych dołączonych do kontrolowanych partii akumulatorów samochodowych nieprawidłowości nie stwierdzono.

Żadna z kontroli nie była przeprowadzona u przedsiębiorcy wydającego gwarancje, wobec czego nie sprawdzano czy gwarant wydaje oświadczenia gwarancyjne utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku.

6. Inne ustalenia kontroli.

a) Sprawdzenie umieszczenia numeru rejestrowego przedsiębiorcy wprowadzającego na fakturach.

We wszystkich **16 placówkach** sprawdzono, na podstawie okazanych faktur zakupu, czy dostawcy ocenianych w trakcie kontroli baterii i akumulatorów, będący wprowadzającymi te wyroby do obrotu, posiadali nadany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska numer rejestrowy i czy zgodnie z wymaganiami art. 30 ustawy o bateriach i akumulatorach, umieszczali go na dokumentach związanych z obrotem bateriami i akumulatorami.

W trakcie kontroli ustalono, że **27** partii baterii, akumulatorów przenośnych i akumulatorów samochodowych było zakupionych przez kontrolowanych przedsiębiorców od **8** bezpośrednio wprowadzających je do obrotu.

Na fakturach wystawionych przez **7** podmiotów wprowadzających te wyroby do obrotu były umieszczone wymagane numery rejestrowe, natomiast na fakturach **1** wprowadzającego brak było numeru rejestrowego.

W związku z powyższym skierowano wystąpienie do przedsiębiorcy wprowadzającego akumulatory do obrotu oraz pismo informacyjne do właściwego miejscowo Marszałka Województwa.

b) Przekazanie danych dotyczących podmiotów wprowadzających i dystrybutorów.

Po zakończeniu kontroli zgromadzone dane dotyczące przedsiębiorców wprowadzających baterie przenośne i akumulatory samochodowe do obrotu w Polsce oraz dotyczące sprzedawców detalicznych, którzy zgodnie z wymaganiami art. 54 *ustawy o bateriach i akumulatorach* pobierają opłatę depozytową, przekazano do właściwych miejscowo marszałków województw.

7. Badania laboratoryjne.

W **6** kontrolowanych placówkach, zgodnie z założeniami programu kontroli, pobrano do badań laboratoryjnych próbki z **6** partii baterii jednorazowego użytku (baterie alkaliczne). Przeprowadzone w Specjalistycznym Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **badania zawartości kadmu, ołowiu i rtęci** w bateriach wykazały dla wszystkich **6** partii zbadanych wyrobów **zgodność z wymaganiami** określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach*.

Wykorzystanie materiałów z kontroli

W związku z ustaleniami kontroli :

1. Skierowano **8** pism informacyjnych do właściwych marszałków województw dotyczące danych podmiotów wprowadzających baterie lub akumulatory,
2. Skierowano **3** pisma do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi przekazujące dane sprzedawców detalicznych pobierających opłatę depozytową,

3. Skierowano **2** wystąpienia pokontrolne wnosząco wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości,

4. Zastosowano **1** pouczenie w trybie art. 41 Kodeksu wykroczeń wobec kontrolowanego przedsiębiorcy za popełnienie wykroczenia z art. 74 *ustawy o bateriach i akumulatorach* w związku z naruszeniem przepisów art.9 ust.4 *ustawy o bateriach i akumulatorach* w związku z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1103/2010 z dnia 29 listopada 2010 r. ustalającego, na mocy dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, przepisy dotyczące znakowania baterii i akumulatorów przenośnych wtórnych (ładowalnych) oraz samochodowych informacjami o ich pojemności (Dz. Urz. WE L 313 z 30.11.2010 r.

Wnioski

Kontrole przeprowadzone w I i IV kwartale 2016 r. w województwie łódzkim miały na celu sprawdzenie prawidłowości obrotu akumulatorami i bateriami w oparciu o *ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. nr 79, poz. 666). Do kontroli wytypowano hurtownie oraz wyspecjalizowane sklepy detaliczne.

Przeprowadzone badania laboratoryjne 6 partii baterii alkalicznych pobranych do badań w toku kontroli wykazały zawartość kadmu, rtęci i ołowiu zgodną z wymaganiami określonymi w *ustawie z dnia 24 kwietnia 2009r. o bateriach i akumulatorach*.

Spośród **16** kontrolowanych placówek w **2** placówkach stwierdzono drobne nieprawidłowości dotyczące oznakowania pojemności i braku numeru rejestrowego na fakturze zakupu.

Kontrole wykazały, że oferowany do sprzedaży sprzęt elektryczny lub elektroniczny w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami albo przystosowany do tego rodzaju zasilania, został prawidłowo zaprojektowany, oznakowany i wyposażony w odpowiednie instrukcje, w związku z czym wymiana zużytych źródeł zasilania nie powinna nastęrczać przeciętnemu konsumentowi żadnych trudności.

Z dużą dozą prawdopodobieństwa można sądzić, że przeprowadzone w ostatnich latach kontrole (II i III kwartał 2012 r., II i IV kwartał 2013 r., II i IV kwartał 2014 r., II i IV kwartał 2015 r.) w tym sektorze rynku przyczyniły się do utrwalenia wiedzy o obowiązkach wynikających z *ustawy z dnia 24 kwietnia 2009r. o bateriach i akumulatorach*. Przedsiębiorcy w zdecydowanej większości prawidłowo wywiązują się z nałożonych na nich obowiązków.

Załącznik:

Zestawienie zbiorcze wyników kontroli prawidłowości obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami, przeprowadzonych w I i IV kwartale 2016 roku przez WIIH w Łodzi.

Sporządzili:

spec. Jan Ziętał,

spec. Lech Madej.